

Nr 235

Av herrar **Svenning** och **Adamsson**, om inrättande av en laboratur vid statens institut för folkhälsan.

(Lika lydande med motion nr 179 i Första kammaren)

Den intensifierade industrialiseringen och motoriseringen i dagens samhälle skapar allt flera omgivningshygieniska problem samtidigt som allmänhetens krav på en störningsfri miljö blir allt starkare. Statens institut för folkhälsan har under senare år haft att handlägga ett ökat antal ärenden avseende missförhållanden — särskilt i fråga om buller- och luftföroreningsproblem — som, vare sig direkt hälsohotande eller icke, inneburit olägenheter av sanitär natur för den berörda befolkningen.

Då man på forskningens nuvarande ståndpunkt icke har tillräcklig kunskap om effekten på individen av buller och luftföroreningar, kräver behandlingen av dessa ärenden oftast en kartläggning av besvärreaktionerna hos de för störningarna utsatta personerna genom en på platsen för störningarna genomförd, empirisk undersökning med utnyttjande av sociologisk frågemethodik. Sålunda har institutet, i en del fall i samarbete med andra institutioner, genomfört ett flertal intervjuundersökningar av populationer som utsatts för skilda slag av buller och luftföroreningar: studier i anslutning till ett civilrättsligt mål i fråga om lägenhetsbuller på grund av pianospelning, besvärstudier i andra fall av lägenhetsbuller, vidare dylika studier till följd av luftföroreningar i Kvarntorp, flygbuller i bl. a. Linköping, skjutbanebuller i Karlstad, luftföroreningar från oljeraffinaderier m. m.

Denna utredningsverksamhet med tillhörande forskningsarbete kräver betydande sociologiska arbetsinsatser, för vilka en sektion måst organiseras inom institutets allmänhygieniska avdelning. För ledningen av verksamheten vid sektionen har man emellertid varit hänvisad enbart till konsulter eller tillfälligt anställda företrädare för sociologisk expertis. Detta förhållande måste anses ytterst otillfredsställande, och institutet har därför i sina anslagsäskanden för budgetåren 1964/65 och 1965/66 upptagit en för sociolog avsedd tjänst som laborator vid allmänhygieniska avdelningen. Framställningen har understötts av statens luftvårdsnämnd.

Den konsult, som sedan 1956 varit anställd för handläggning av medicinsk-sociologiska frågor vid institutet och som sådan planlagt och lett arbetet vid den sociologiska sektionen, är för närvarande tillfälligt förordnad som biträ-

dande avdelningsföreståndare vid allmänhygieniska avdelningen, varigenom problemet med ledningen av det sociologiska arbetet delvis och tillfälligt lättats. Innehavare av tjänsten som biträdande avdelningsföreståndare, en läkare, är förordnad från och med den 1 oktober 1965. Institutet kan därefter icke räkna med att i tillnärmelsevis tillräcklig utsträckning ha tillgång till sociologisk expertis. Detta är särskilt beklagligt med hänsyn till att viktiga utredningar enligt vad som erfarits avses att förläggas till institutet, nämligen en av medicinalstyrelsen tillämnad utredning angående besvär av buller från motorvägar samt den av Märstadelegationen planerade, förnyade utredningen rörande flygbullerstörningar inom arlandaregionen. Enbart dessa två undersökningar torde innebära sysselsättning för en laborator i sociologi under ett par års tid.

Ifrågavarande problemområde är världen över föremål för en intensiv verksamhet, och institutet har i sammanhanget gjort bemärkta insatser. Det är angeläget, att institutet på detta område, där den nutida standardhöjningen gör sig gällande med alltmer skärpta krav, får möjlighet att fullgöra sina instruktionsenliga åligganden att på begäran av myndigheter, sammanslutningar och enskilda eller eljest utföra praktiskt vetenskapliga undersökningar och utredningar och idka forskningsverksamhet.

Med stöd av vad ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen måtte vid behandlingen av den i statsverkspropositionen år 1965 upptagna avlöningsstaten för statens institut för folkhälsan besluta, att vid institutet inrättas en för sociolog avsedd tjänst som laborator i lönegrad Be 1, samt anvisa härför erforderliga medel.

Stockholm den 26 januari 1965

Eric Svenning

Erik Adamsson
